C/2024/6828

29.11.2024

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

an 21 Deireadh Fómhair 2024

maidir le beartais eacnamaíocha, bhuiséadacha, fostaíochta agus struchtúracha na Polainne

(C/2024/6828)

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 121(2) agus Airteagal 148(4) de,

Ag féachaint do Rialachán (AE) 2024/1263 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2024 maidir le beartais eacnamaíocha a chomhordú go héifeachtach agus maidir le faireachas buiséadach iltaobhach agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ([1]) ón gComhairle, agus go háirithe Airteagal 3(3) de,

Ag féachaint don mholadh ón gCoimisiún Eorpach,

Ag féachaint do na rúin ó Pharlaimint na hEorpa,

Ag féachaint do na conclúidí ón gComhairle Eorpach,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Fostaíochta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Eacnamaíoch agus Airgeadais,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Chosaint Shóisialta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Beartas Eacnamaíoch,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Tháinig Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([2]), lenar bunaíodh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ('an tSaoráid'), i bhfeidhm an 19 Feabhra 2021. Cuireann an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta tacaíocht airgeadais ar fáil do na Ballstáit chun athchóirithe agus infheistíocht a chur chun feidhme, ionas gurb é atá i gceist léi spreagadh airgeadais atá maoinithe ag an Aontas. I gcomhréir le tosaíochtaí an tSeimeastair Eorpaigh um chomhordú an bheartais eacnamaíoch, cuidíonn sí ó thaobh an téarnamh eacnamaíoch agus sóisialta a bhaint amach, agus ó thaobh athchóirithe agus infheistíochtaí inbhuanaithe a chur chun feidhme, go háirithe chun an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach a chur chun cinn agus chun cur le hathléimneacht gheilleagair na mBallstát. Cuidíonn sí freisin ó thaobh an t-airgeadas poiblí a neartú agus borradh a chur faoin bhfás agus cruthú post sa mheántéarma agus san fhadtéarma, ó thaobh an comhtháthú críochach a fheabhsú laistigh den Aontas agus ó thaobh tacú le cur chun feidhme leanúnach Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta.

(2) Is é is aidhm do Rialachán (AE) 2023/435 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([3]) ('Rialachán REPowerEU'), a glacadh an 27 Feabhra 2023, deireadh a chur de réir a chéile le spleáchas an Aontais ar allmhairí breosla iontaise ón Rúis. Ba chuidiú é sin ó thaobh an tslándáil fuinnimh a bhaint amach agus soláthar fuinnimh an Aontais a éagsúlú, agus san am céanna, thiocfadh méadú dá bharr ar ghlacadh foinsí in-athnuaite fuinnimh, ar acmhainneachtaí stórála agus ar an éifeachtúlacht fuinnimh. Chuir an Pholainn caibidil nua REPowerEU lena plean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta chun go maoineofar athchóirithe agus infheistíochtaí ríthábhachtacha a chuideoidh le cuspóirí REPowerEU a bhaint amach.

([1]) IO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

([2]) Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Feabhra 2021 lena mbunaítear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta (IO L 57, 18.2.2021, lch. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([3]) Rialachán (AE) 2023/435 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Feabhra 2023 lena leasaítear Rialachán (AE) 2021/241 a mhéid a bhaineann le caibidlí REPowerEU i bpleananna téarnaimh agus athléimneachta agus lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) 2021/1060 agus (AE) 2021/1755 agus Treoir 2003/87/CE (IO L 63, 28.2.2023, lch. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) An 16 Márta 2023 d'eisigh an Coimisiún teachtaireacht dar teideal 'Iomaíochas fadtéarmach an Aontais: níos faide ar aghaidh ná 2030', ar mhaithe le bonn eolais a chur faoi chinntí beartais agus leis na creatdálaí a chruthú chun an fás a mhéadú. Déanann an teachtaireacht an t-iomaíochas a bhunú i dtaca le naoi spreagthach a threisíonn a chéile. I measc na spreagthaí sin, is iad an rochtain ar chaipiteal príobháideach, an taighde agus an nuálaíocht, an t-oideachas agus na scileanna, agus margadh aonair feidhmiúil na príomhthosaíochtaí beartais maidir le hathchóirithe agus infheistíocht chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin táirgiúlachta atá ann faoi láthair agus chun iomaíochas fadtéarmach an Aontais agus a Bhallstát a fhorbairt. An 14 Feabhra 2024, d'eisigh an Coimisiún Teachtaireacht dar teideal 'an Tuarascáil Bhliantúil maidir leis an Margadh Aonair agus an Iomaíochas 2024'. Déantar cur síos sa teachtaireacht sin ar láidreachtaí agus dúshláin iomaíocha den mhargadh aonair Eorpach, agus rianú á dhéanamh ar fhorbairtí bliantúla de réir na naoi spreagthach maidir le hiomaíochas a sainaithníodh.

(4) An 21 Samhain 2023 ghlac an Coimisiún an Suirbhé Bliantúil don Fhás Inbhuanaithe 2024, rud a chuir tús leis an Seimeastar Eorpach um chomhordú an bheartais eacnamaíoch. An 22 Márta 2024, d'fhormhuinigh an Chomhairle Eorpach tosaíochtaí an tSuirbhé Bhliantúil don Fhás Inbhuanaithe 2024, tosaíochtaí atá dírithe ar na ceithre ghné den inbhuanaitheacht iomaíoch. An 21 Samhain 2023, ar bhonn Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([4]), ghlac an Coimisiún freisin Tuarascáil 2024 maidir leis an Sásra Foláirimh, tuarascáil nár shainaithin sé inti go bhfuil an Pholainn ar cheann de na Ballstáit a bhféadfadh míchothromaíochtaí a bheith ag baint de, nó a d'fhéadfadh a bheith i mbaol míchothromaíochtaí, agus a mbeadh grinn-athbhreithniú ag teastáil ina leith. Ghlac an Coimisiún moladh freisin le haghaidh moladh ón gComhairle maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro, agus togra le haghaidh Thuarascáil Chomhpháirteach ar Fhostaíocht 2024 lena ndéantar anailís ar chur chun feidhme na dTreoirlínte Fostaíochta agus ar phrionsabail Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta. Ghlac an Chomhairle an Moladh maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro ([5]) ('Moladh 2024 maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro') an 12 Aibreán 2024 agus an Tuarascáil Chomhpháirteach ar Fhostaíocht an 11 Márta 2024.

(5) An 30 Aibreán 2024, tháinig creat rialachais eacnamaíoch nua an Aontais i bhfeidhm. Áirítear sa chreat Rialachán nua (AE) 2024/1263 maidir le beartais eacnamaíocha agus faireachas buiséadach iltaobhach a chomhordú go héifeachtach, Rialachán (CE) Uimh. 1467/97 ([6]) ón gComhairle maidir le dlús a chur le cur chun feidhme an nós imeachta um easnamh iomarcach agus soiléiriú a dhéanamh air, agus Treoir 2011/85/AE ([7]) ón gComhairle (arna leasú) maidir le ceanglais le haghaidh chreataí buiséadacha na mBallstát. Is iad cuspóirí an chreata rialachais eacnamaíche nua airgeadas poiblí fónta inbhuanaithe, fás inbhuanaithe cuimsitheach agus athléimneacht a chur chun cinn trí athchóirithe agus infheistíochtaí, agus easnaimh iomarcacha rialtais a chosc. Cuireann an creat rialachais eacnamaíoch nua úinéireacht náisiúnta chun cinn agus díríonn sé níos mó ar an meántéarma, agus ina theannta sin, tá forfheidhmiú níos éifeachtaí agus níos comhleanúnaí i gceist leis. Ní mór do gach Ballstát plean struchtúrach fioscach meántéarmach náisiúnta a chur faoi bhráid na Comhairle agus an Choimisiúin. I bplean struchtúrach fioscach meántéarmach náisiúnta atá ag Ballstát ar bith, tá a ghealltanais fhioscacha, athchóiriúcháin agus infheistíochta, lena gcumhdaítear tréimhse phleanála 4 nó 5 bliana, de réir fhad rialta an téarma reachtaigh náisiúnta. Ní mór an chonair ghlanchaiteachais ([8]) sna pleananna struchtúracha fioscacha meántéarmacha náisiúnta ceanglais Rialachán (AE) 2024/1263 a chomhlíonadh, lena n-áirítear na ceanglais maidir le hollfhiachas rialtais a chur ar chonair anuas inchreidte, nó é a choinneáil ar an gconair sin, faoi dheireadh na tréimhse coigeartaithe, nó é a choinneáil ar leibhéil stuama faoi bhun 60 % den olltáirgeacht intíre (OTI), agus an t-easnamh rialtais ghinearálta a thabhairt faoi bhun an luacha tagartha 3 % de OTI sa mheántéarma, nó é a choinneáil faoi bhun luach tagartha an Chonartha. I gcás ina ngeallann Ballstát sraith ábhartha athchóirithe agus infheistíochtaí a dhéanamh i gcomhréir leis na critéir a leagtar amach i Rialachán (AE) 2024/1263, is féidir síneadh suas le 3 bliana a chur leis an tréimhse coigeartaithe. Chun tacú le hullmhú na bpleananna struchtúracha fioscacha meántéarmacha náisiúnta sin, d'fhoilsigh an Coimisiún treoir an 21 Meitheamh 2024 maidir leis an bhfaisnéis atá le soláthar ag na Ballstáit ina bpleananna struchtúracha fioscacha meántéarmacha náisiúnta agus ina dtuarascálacha bliantúla ar dhul chun cinn. I gcomhréir le hAirteagail 5 agus 36 de Rialachán (AE) 2024/1263, tharchuir an Coimisiún conairí tagartha agus faisnéis theicniúil chuig na Ballstáit, i gcás inarbh infheidhme. Ní mór do na Ballstáit a bpleananna struchtúracha fioscacha meántéarmacha náisiúnta a chur isteach faoin 20 Meán Fómhair 2024, mura gcomhaontóidh an Ballstát agus an Coimisiún síneadh ama réasúnta a chur leis an sprioc-am. I gcomhréir lena gcreataí dlíthiúla náisiúnta, féadfaidh na

([4]) Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Samhain 2011 maidir le míchothromaíochtaí maicreacnamaíocha a chosc agus a cheartú (IO L 306, 23.11.2011, lch. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) Moladh (AE) ón gComhairle an 12 Aibreán 2024 maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro (IO C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Rialachán (CE) Uimh. 1467/97 an 7 Iúil 1997 maidir le dlús a chur le cur chun feidhme an nós imeachta um easnamh iomarcach agus soiléiriú a dhéanamh air (IO L 209, 2.8.1997, lch. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Treoir (AE) 2024/1265 ón gComhairle an 8 Samhain 2011 lena leasaítear Treoir 2011/85/AE maidir le ceanglais le haghaidh chreataí buiséadacha na mBallstát (IO L 306, 23.11.2011, lch. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Glanchaiteachas mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (2) de Rialachán (AE) 2024/1263: ciallaíonn 'glanchaiteachas' caiteachas rialtais atá glan (i) ar úschaiteachas, (ii) ar bhearta lánroghnacha ioncaim, (iii) ar chaiteachas ar chláir an Aontais arna meaitseáil go hiomlán le hioncam ó chistí an Aontais, (iv) ar chaiteachas náisiúnta ar chómhaoiniú clár a chistíonn an tAontas, (v) ar ghnéithe timthriallacha den chaiteachas ar shochar dífhostaíochta, agus (vi) ar bhearta aonuaire agus bearta sealadacha eile.

Ballstáit a ndréachtphleananna meántéarmacha a phlé lena bparlaimintí náisiúnta, féadfaidh siad a iarraidh ar na hinstitiúidí fioscacha neamhspleácha tuairim a eisiúint, agus féadfaidh siad comhairliúchán a dhéanamh leis na comhpháirtithe sóisialta agus le geallsealbhóirí náisiúnta eile.

(6) In 2024, tá an Seimeastar Eorpach um chomhordú an bheartais eacnamaíoch fós ag forbairt i gcomhréir le cur chun feidhme na Saoráide. Tá cur chun feidhme iomlán na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta fós riachtanach chun go mbainfear amach na tosaíochtaí beartais atá ann faoin Seimeastar Eorpach, ós rud é go gcuidíonn na pleananna ó thaobh aghaidh a thabhairt go héifeachtach ar na ndúshláin uile a sainaithníodh sna moltaí tírshonracha ábhartha a eisíodh le blianta beaga anuas, nó ar sciar suntasach de na dúshláin sin. Tá moltaí tírshonracha 2019, 2020, 2022 agus 2023 fós chomh hábhartha céanna maidir leis na pleananna téarnaimh agus athléimneachta arna n-athbhreithniú, arna dtabhairt cothrom le dáta nó arna leasú i gcomhréir le hAirteagail 14, 18 agus 21 de Rialachán (AE) 2021/241.

(7) An 3 Bealtaine 2021, chuir an Pholainn a plean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta faoi bhráid an Choimisiúin, i gcomhréir le hAirteagal 18(1) de Rialachán (AE) 2021/241. De bhun Airteagal 19 de Rialachán (AE) 2021/241, rinne an Coimisiún measúnú ar ábharthacht, éifeachtacht, éifeachtúlacht agus comhleanúnachas an phlean téarnaimh agus athléimneachta, i gcomhréir leis na treoirlínte measúnaithe a leagtar amach in Iarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán sin. An 17 Meitheamh 2022, ghlac an Chomhairle a Cinneadh Cur Chun Feidhme maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta na Polainne ([9]), a leasaíodh an 8 Nollaig 2023 de bhun Airteagal 18(2) de Rialachán (AE) 2021/241 chun na ranníocaíochta uasta airgeadais le haghaidh tacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha a nuashonrú, agus chun caibidil REPowerEU a chur san áireamh ([10]). Tá scaoileadh na dtráthchodanna ag brath ar chinneadh a bheith glactha ag an gCoimisiún, i gcomhréir le hAirteagal 24(5) de Rialachán (AE) 2021/241, ina sonraítear go bhfuil na garspriocanna agus na spriocanna ábhartha a leagtar amach sa Chinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle comhlíonta go sásúil ag an bPolainn. Ní féidir comhlíonadh sásúil a bheith i gceist ach sa chás nach ndeachthas siar ar ghnóthú na ngarspriocanna agus na spriocanna a gnóthaíodh roimhe sin.

(8) An 19 Meitheamh 2024, d'fhoilsigh an Coimisiún tuarascáil tíre 2024 don Pholainn. Rinneadh measúnú sa tuarascáil sin ar dhul chun cinn na Polainne ó thaobh aghaidh a thabhairt ar na moltaí tírshonracha ábhartha a ghlac an Chomhairle idir 2019 agus 2023, agus measadh cur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na Polainne. Ar bhonn na hanailíse sin, sainaithníodh sa tuarascáil tíre bearnaí atá ann i ndáil leis na dúshláin sin nár tugadh aghaidh orthu sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, nó nár tugadh aghaidh orthu ann ach go páirteach, mar aon le dúshláin nua agus dúshláin atá ag teacht chun cinn. Rinneadh measúnú inti freisin ar dhul chun cinn na Polainne ó thaobh Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme agus ó thaobh príomhspriocanna an Aontais maidir le fostaíocht, scileanna agus laghdú na bochtaineachta a bhaint amach, mar aon leis an dul chun cinn i dtreo Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a bhaint amach.

(9) De réir sonraí arna mbailíochtú ag Eurostat, tháinig méadú ar easnamh rialtais ghinearálta na Polainne ó 3,4 % de OTI in 2022 go 5,1 % in 2023, agus d'ardaigh fiachas ginearálta an rialtais ó 49,2 % de OTI ag deireadh 2022 go 49,6 % ag deireadh 2023. Mar a fógraíodh sa teachtaireacht ón gCoimisiún an 8 Márta 2023 dar teideal 'Treoraíocht maidir leis an mbeartas fioscach le haghaidh 2024', tá an chéad bheart á dhéanamh ag an gCoimisiún maidir leis na nósanna imeachta um easnamh iomarcach atá bunaithe ar easnaimh a oscailt, ar bhonn na sonraí olltoraidh le haghaidh 2023, i gcomhréir leis na forálacha dlíthiúla atá ann faoi láthair. An 19 Meitheamh 2024, d'eisigh an Coimisiún tuarascáil faoi Airteagal 126(3) den Chonradh. Rinneadh measúnú sa tuarascáil sin ar staid bhuiséadach na Polainne, ós rud é, in 2023, gur sháraigh a heasnamh rialtais ghinearálta luach tagartha an Chonartha, is é sin 3 % de OTI. Thángthas ar an gconclúid sa tuarascáil, i bhfianaise an mheasúnaithe sin, agus tar éis an tuairim ón gCoiste Eacnamaíoch agus Airgeadais arna leagan amach de bhun Airteagal 126(4) den Chonradh a mheas, go bhfuil sé beartaithe ag an gCoimisiún a mholadh i mí Iúil 2024 go gcuirfí tús le nós imeachta um easnamh iomarcach don Pholainn, trína mholadh don Chomhairle cinneadh a ghlacadh faoi Airteagal 126(6) den Chonradh lena suítear go bhfuil easnamh iomarcach ann sa Pholainn.

(10) An 12 Iúil 2022, mhol an Chomhairle ([11]) go ngníomhódh an Fhionlainn chun a áirithiú go mbeadh fás an chaiteachais phríomha reatha a mhaoinítear go náisiúnta i gcomhréir le seasamh foriomlán neodrach beartais airgeadais ([12]) in 2023, agus tacaíocht leanúnach shealadach spriocdhírithe á cur san áireamh le haghaidh na dteaghlach agus na ngnólachtaí is leochailí i dtaobh méaduithe ar phraghsanna fuinnimh agus le haghaidh daoine atá

([9]) ST 9728/22 INIT; ST 9728/22 ADD 1).

([10]) Cinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle an 8 Nollaig 2023 lena leasaítear Cinneadh Cur Chun Feidhme an 17 Meitheamh 2022 maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta na Polainne (ST 15835/23 INIT; ST 15835/23 ADD 1).

([11]) Moladh ón gComhairle an 12 Iúil 2022 maidir le Clár Náisiúnta na Polainne um Athchóiriú 2022 agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár um Chóineasú na Polainne 2022 (IO C 334, 1.9.2022, lch. 171).

([12]) Ar bhonn réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún, meastar gurb é 14,5 % i dtéarmaí ainmniúla a bhí san fhás aschuir ionchasach meántéarmach sa Pholainn in 2023, agus úsáidtear é sin chun an staid fhioscach a thomhas, bunaithe ar an meánráta fáis féideartha iarbhír 10 mbliana agus ar dhíbhoilsceoir OTI 2023.

ag teitheadh ón Úcráin. An tráth céanna, moladh don Pholainn a bheith faoi réir chun an caiteachas reatha a chur in oiriúint don staid atá ag síorathrú. Mhol sí don Pholainn freisin infheistíocht phoiblí le haghaidh an aistrithe ghlais agus an aistrithe dhigitigh agus le haghaidh na slándála fuinnimh a leathnú, agus tionscnamh REPowerEU á chur san áireamh, lena n-áirítear trína dhéanamh trí leas a bhaint as an tSaoráid agus as cistí eile de chuid an Aontais. In 2023, de réir mheastacháin an Choimisiúin, bhí an staid fhioscach ([13]) forleathnaitheach, faoi 0,8 % de OTI, i gcomhthéacs an bhoilscithe aird. Leis an bhfás ar chaiteachas reatha príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta (glan ar bhearta lánroghnacha ioncaim) in 2023, soláthraíodh rannchuidiú neodrach den chuid is mó (0,0 % de OTI) leis an staid fhioscach, rud atá i gcomhréir leis an moladh ón gComhairle an 12 Iúil 2022. Bhí an rannchuidiú neodrach, a bheag nó a mhór, ó phríomhchaiteachas reatha a mhaoinítear go náisiúnta mar thoradh ar an laghdú 1,2 pointe céatadáin ar chostas na mbeart tacaíochta éigeandála (spriocdhírithe agus neamhdhírithe) do theaghlaigh agus gnólachtaí mar fhreagairt ar arduithe ar phraghsanna fuinnimh. Ba iad na méaduithe ar phá na hearnála poiblí agus ar phinsin na príomhchúiseanna leis an bhfás sa chaiteachas reatha príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta (glan ar bhearta ioncaim). Is éard a bhí i gceist le deontais faoin tSaoráid agus cistí eile de chuid an Aontais 1,5 % de OTI in 2023. Is éard a bhí i gceist leis an infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta 3,8 % de OTI in 2023, agus méadú bliantúil 0,8 pointe céatadáin ó 2022. Mhaoinigh an Pholainn infheistíocht bhreise tríd an tSaoráid agus trí chistí eile de chuid an Aontais, agus chaomhnaigh sí an infheistíocht atá maoinithe go náisiúnta. Mhaoinigh an Pholainn infheistíocht phoiblí le haghaidh an aistrithe ghlais agus an aistrithe dhigitigh, agus le haghaidh na slándála fuinnimh, mar shampla, trí thacaíocht do na heangacha tarchurtha agus dáileacháin agus d'úsáid foinsí in-athnuaite fuinnimh, d'fheirmeacha gaoithe amach ón gcósta agus d'achóiriú fuinneamhéifeachtúil foirgneamh agus don tsoghluaisteacht ghlas chliste. Cistítear an infheistíocht phoiblí sin leis an tSaoráid agus le cistí eile de chuid an Aontais.

(11) Tuartar i réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún go méadóidh an fíor-OTI faoi 2,8 % in 2024 agus 3,4 % in 2025, agus go seasfaidh boilsciú arna thomhas leis an innéacs comhchuibhithe praghsanna do thomhaltóirí (ICPT) ag 4,3 % in 2024 agus 4,2 % in 2025.

(12) Tuartar i réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún barrachas rialtais 5,4 % de OTI in 2024, agus tá an cóimheas idir fiachas an rialtais ghinearálta agus OTI le méadú go 53,7 % faoi dheireadh 2024. Léirítear sa mhéadú ar an easnamh in 2024 caiteachas ard ar chosaint, méaduithe tuarastail san earnáil phoiblí agus sochair shóisialta nua den chuid is mó. De réir mheastacháin an Choimisiúin, réamh-mheastar go mbeidh an staid fhioscach forleathnaitheach ag 2,4 % de OTI in 2024.

(13) Meastar go maoineofar caiteachas ar fiú 1,0 % de OTI é le tacaíocht neamh-inaisíoctha ('deontais') faoin tSaoráid in 2024, i gcomparáid le 0,1 % de OTI in 2023, de réir réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún. Le caiteachas a mhaoinítear le deontais faoin tSaoráid, beifear in ann infheistíocht ardcháilíochta agus athchóirithe a dhéanamh lena gcuirfear leis an táirgiúlacht gan tionchar díreach a bheith aige ar chomhardú nó fiachas rialtais ghinearálta na Polainne. Meastar go maoineofar caiteachas ar fiú 0,9 % de OTI é le deontais faoin tSaoráid in 2024, i gcomparáid le 0 % de OTI in 2023, de réir réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún.

(14) An 14 Iúil 2023, mhol an Chomhairle ([14]) don Pholainn seasamh fioscach fónta a choinneáil ar bun, go háirithe trí theorainn nach mó ná 7,8 % a chur leis an méadú ainmniúil ar ghlanchaiteachas príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta ([15]) in 2024. Agus a mbuiséid le haghaidh 2023 á gcur i bhfeidhm acu agus a mbuiséid do 2024 á n-ullmhú acu, iarradh ar na Ballstáit a chur san áireamh go molfadh an Coimisiún don Chomhairle tús a chur le nósanna imeachta um easnamh iomarcach easnamh-bhunaithe, agus iad de bhun na sonraí olltoraidh do 2023. De réir réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún, réamh-mheastar go dtiocfaidh méadú 12,8 % ar ghlanchaiteachas príomhúil na Polainne a mhaoinítear go náisiúnta in 2024, méid atá os cionn an uasráta fáis a mholtar. 2,0 % de OTI in 2024 is é an caiteachas iomarcach sin thar an ráta fáis uasta a mholtar i nglanchaiteachas príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta. Tá riosca ann nach mbeidh sé sin i gcomhréir leis an méid a mhol an Chomhairle.

(15) Thairis sin, mhol an Chomhairle don Pholainn gníomhú chun na bearta tacaíochta fuinnimh éigeandála atá i bhfeidhm a fhoirceannadh agus úsáid á baint as an gcoigilteas gaolmhar chun an t-easnamh rialtais a laghdú a luaithe is féidir in 2023 agus 2024. Mhol an Chomhairle thairis sin, dá mbeadh gá le bearta tacaíochta nua nó leantacha chun dul i ngleic le méaduithe a thiocfadh an athuair ar phraghsanna fuinnimh, gur cheart don Pholainn a áirithiú go mbeidh na bearta tacaíochta sin dírithe ar theaghlaigh leochaileacha agus ar ghnólachtaí leochaileacha

([13]) Sainmhínítear an staid fhioscach mar thomhas ar an athrú bliantúil ar riocht buiséadach foluiteach an rialtais ghinearálta. Is é is aidhm dó measúnú a dhéanamh ar an spreagadh eacnamaíoch a eascraíonn as beartais fhioscacha, idir na cinn sin a mhaoinítear go náisiúnta agus na cinn a mhaoinítear le buiséad an Aontais. Déantar an staid fhioscach a thomhas mar an difríocht idir (i) an fás féideartha meántéarmach agus (ii) an t-athrú ar chaiteachas príomhúil glan ar bhearta ioncaim lánroghnacha (agus gan bearta sealadacha éigeandála a bhaineann le géarchéim COVID-19 a áireamh) agus lena n-áirítear caiteachas arna mhaoiniú le tacaíocht neamh-inaisíoctha (deontais) faoin tSaoráid agus le cistí eile an Aontais. Léiríonn comhartha diúltach ar an táscaire beartas fioscach forleathnaitheach, ach léiríonn comhartha dearfach ar an táscaire beartas fioscach crapthach.

([14]) Moladh ón gComhairle an 14 Iúil 2023 maidir le Clár Náisiúnta 2023 um Athchóiriú de chuid na Polainne agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár 2023 na Polainne um Chóineasú (IO C 312, 1.9.2023, lch. 197).

([15]) Sainmhínítear glanchaiteachas príomha mar chaiteachas a mhaoinítear go náisiúnta agus atá glan ar (i) bhearta lánroghnacha ioncaim, (ii) caiteachas úis, (iii) caiteachas timthriallach dífhostaíochta, agus (iv) bearta aonuaire agus bearta sealadacha eile.

a chosaint, go mbeidís inacmhainne go fioscach, agus go gcaomhnófaí leo dreasachtaí coigilte fuinnimh. De réir réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún, meastar gurbh é 0,6 % de OTI a bhí i nglanchostas buiséadach ([16]) na mbeart tacaíochta éigeandála fuinnimh in 2023, agus réamh-mheastar gurb é 0,5 % a bheidh i gceist in 2024, agus níos lú ná 0,1 % in 2025. Go sonrach, glactar leis go bhfanfaidh na scéimeanna chun praghsanna leictreachais agus gáis a choinneáil mar atá i bhfeidhm go dtí mí an Mheithimh 2024, agus go bhfanfaidh uasteorainneacha praghsanna i bhfeidhm go dtí deireadh 2024 le haghaidh leictreachais agus gáis agus go dtí mí an Mheithimh 2025 le haghaidh téamh ceantair ([17]). Dá n-úsáidfí an coigilteas gaolmhar chun an t-easnamh rialtais a laghdú, mar a mhol an Chomhairle, thuigfí as na réamh-mheastacháin sin go mbeidh coigeartú fioscach 0,2 % de OTI ann in 2024, ach soláthraítear rannchuidiú forleathnaitheach ó ghlanchaiteachas príomhúil ([18]) a mhaoinítear go náisiúnta leis an staid fhioscach 2,0 % de OTI sa bhliain sin. Ní mheastar go ndéanfar na bearta tacaíochta éigeandála fuinnimh a fhoirceannadh a luaithe is féidir in 2023 agus in 2024. Tá riosca ann nach mbeidh sé sin i gcomhréir leis an méid a mhol an Chomhairle. Thairis sin, ní mheastar go n-úsáidfear an coigilteas gaolmhar chun an t-easnamh rialtais a laghdú. Tá riosca ann nach mbeidh sé sin i gcomhréir leis an moladh ón gComhairle ach an oiread. Meastar go bhfuil costas buiséadach na mbeart tacaíochta fuinnimh atá spriocdhírithe ar theaghlaigh leochaileacha agus gnólachtaí leochaileacha a chosaint faoi bhun 0,1 % de OTI in 2024 (0,2 % de OTI in 2023), agus caomhnaíonn siad uile an comhartha praghais chun an t-éileamh ar fhuinneamh a laghdú agus chun an éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú.

(16) Ina theannta sin, mhol an Chomhairle freisin don Pholainn infheistíocht phoiblí a mhaoinítear go náisiúnta a chaomhnú agus a áirithiú go n-ionsúfar deontais faoin tSaoráid agus cistí eile de chuid an Aontais go héifeachtach, go háirithe chun an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach a chothú. De réir réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún, maidir le hinfheistíocht phoiblí a mhaoinítear go náisiúnta, réamh-mheastar go dtiocfaidh méadú uirthi ó 3,8 % de OTI in 2023 go 4,0 % de OTI in 2024. Tá sé sin i gcomhréir leis an méid a mhol an Chomhairle. Dá réir sin, maidir le caiteachas poiblí a mhaoinítear le hioncam ó chistí an Aontais, lena n-áirítear deontais ón tSaoráid, meastar go dtiocfaidh méadú air ó 1,5 % de OTI in 2023 go 1,9 % de OTI in 2024.

(17) De bhun bearta beartais a bhfuiltear ar an eolas fúthu ag scoithdháta na réamhaisnéise agus ar an mbonn go dtuigtear nach mbeidh aon athrú beartais ann, tuartar i réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún easnamh rialtais 4,6 % de OTI in 2025. Léirítear téarnamh eacnamaíoch agus dul in éag na mbeart tacaíochta fuinnimh sa laghdú ar an easnamh in 2025 den chuid is mó. Meastar go dtiocfaidh méadú go 57,7 % ar an gcóimheas fiachais rialtais ghinearálta–OTI faoi dheireadh 2025. Seachas na heasnaimh arda, is réamhíocaíochtaí móra airgid le haghaidh infheistíochtaí i dtrealamh míleata is cúis leis an méadú ar an gcóimheas fiachais-OTI.

(18) Tá sochair shóisialta fós neamh-spriocdhírithe den chuid is mó agus gan tástáil acmhainne ar leibhéal an teaghlaigh. Is é an toradh atá air sin córas leasa shóisialaigh a bhfuil cumhacht athdháilte theoranta aige. In 2023, tháinig méadú nach beag ar an sochar uilíoch leanaí, agus coinníodh an 13ú pinsean ar bun. I ndoiciméid bhuiséadacha, d'fhéadfaí feabhas a chur ar an trédhearcacht maidir le hinfheistíochtaí leanúnacha agus infheistíochtaí atá beartaithe. Tá forléargas comhtháite cuimsitheach ar infheistíochtaí leanúnacha agus ar a bhfoinsí maoiniúcháin, lena n-áirítear cistí seachbhuiséadacha agus fiontair faoi úinéireacht stáit, in easnamh. Cé go bhfuil sí ar fáil ar leibhéil éagsúla, tá an fhaisnéis sin scaipthe ar fud doiciméig éagsúla, mar shampla, cláir infheistíochta ilbhliantúla agus pleananna airgeadais de chuid fiontar atá faoi úinéireacht an stáit nó de chuid cistí seachbhuiséadacha. Tá na nósanna imeachta chun tionscadail infheistíochta poiblí a mheas agus a roghnú agus chun athbhreithnithe *ex post* a dhéanamh lag. Níl modheolaíochtaí caighdeánaithe measúnaithe tionscadail i bhfeidhm ach amháin le haghaidh infheistíochtaí atá maoinithe ag an Aontas ach d'fhéadfaí iad a chur i bhfeidhm maidir le gach infheistíocht mhór atá maoinithe ag an rialtas. Bíonn nósanna imeachta roghnúcháin tionscadal éagsúla á n-úsáid sna haireachtaí éagsúla agus bíonn siad bunaithe ar an gcineál tionscadail agus ar fhoinse an mhaoinithe. Níl aon chritéir chaighdeánach ann chun tionscadail a roghnú agus a chur in ord tosaíochta ar leibhéal an rialtais láir.

(19) Tá an Pholainn ar cheann de na tíortha is tapúla dul in aois san Aontas agus beidh tionchar ag na treochtaí déimeagrafacha fadtéarmacha sin ar a córas pinsean. Tá méadú leanúnach ar an aois scoir iarbhír trí rannpháirtíocht ard oibrithe scothaosta sa mhargadh saothair a áirithiú ríthábhachtach chun go mbeidh fás eacnamaíoch agus pinsin leordhóthanacha ann amach anseo. Tugtar le tuiscint sna réamh-mheastacháin le haghaidh na Polainne i dTuarascáil 2024 maidir le hAosú go bhfuil an dara laghdú is mó ar an leordhóthanacht sa tír sin, arna thomhas mar chóimheas an mheánphinsin leis an meán-ollphá tráth an scoir. Dá gcoinneofaí an cóimheas leordhóthanachta gar don leibhéal atá ann faoi láthair, thiocfadh méadú 4,6 pointe céatadáin de OTI ar an gcaiteachas poiblí faoi 2070. Déanann an Stát sochair phinsin d'fheirmeoirí a fhóirdheonú den chuid is mó, fóirdheontais arbh fhiú 0,6 % de OTI iad in 2023, agus ní spreagadh é an modh a úsáidtear chun ranníocaíochtaí árachais a bailíodh a ríomh chun aistriú i dtreo na scéime pinsin ginearálta, rud a chuireann bac ar shoghluaisteacht idirearnálach an lucht saothair. Cé gur chuir an

([16]) Léiríonn an figiúr leibhéal chostas buiséadach bliantúil na mbeart sin, lena n-áirítear ioncam agus caiteachas agus, i gcás inarb infheidhme, glan ar an ioncam ó chánacha ar bhrabúis amhantair soláthróirí fuinnimh.

([17]) Na bearta a bheidh i bhfeidhm go dtí deireadh 2024, de réir na Polainne, glactar leis, i bprionsabal, i réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún go mbeidh tionchar buiséadach acu freisin in 2025.

([18]) Déantar an ranníocaíocht sin a thomhas mar an t-athrú ar chaiteachas príomha an rialtais ghinearálta, glan ar (i) tionchar buiséadach incriminteach na mbeart lánroghnach ioncaim, (ii) caiteachais aonuaire, (iii) caiteachas timthriallach dífhostaíochta agus (iv) caiteachas arna mhaoiniú le tacaíocht neamh-inaisíoctha (deontais) faoin tSaoráid agus cistí eile de chuid an Aontais, i gcoibhneas leis an meánráta fáis fhéideartha ar OTI ainmniúil sa mheántéarma (10 mbliana), arna shloinneadh mar chóimheas le OTI ainmniúil.

Pholainn beart spriocdhírithe amháin chun feidhme ina plean téarnaimh agus athléimneachta chun obair tar éis na haoise scoir reachtúla a chur chun cinn, bheadh gá le hiarrachtaí breise chun aghaidh a thabhairt ar an dúshlán a bhaineann le leordhóthanacht agus inbhuanaitheacht pinsean amach anseo.

(20) I gcomhréir le hAirteagal 19(3), pointe (b) de Rialachán (AE) 2021/241 agus le critéar 2.2 d'Iarscríbhinn V a ghabhann leis, áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta tacar fairsing athchóirithe agus infheistíochtaí a threisíonn a chéile agus atá le cur chun feidhme faoi 2026. Meastar go gcuideoidh na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí sin ó thaobh aghaidh a thabhairt ar na dúshláin uile a sainaithníodh sna moltaí tírshonracha ábhartha, nó ar sciar suntasach de na dúshláin sin. Laistigh den tréimhse dhocht sin, tá sé ríthábhachtach dul ar aghaidh go pras le cur chun feidhme éifeachtach an phlean téarnaimh agus athléimneachta, lena n-áirítear caibidil REPowerEU, chun borradh a chur faoi iomaíochas fadtéarmach na Polainne leis an aistriú glas agus leis an aistriú digiteach, agus cothroime shóisialta á háirithiú san am céanna. Chun gealltanais an phlean téarnaimh agus athléimneachta a chomhlíonadh faoi mhí Lúnasa 2026, ní mór don Pholainn leanúint d'athchóirithe a chur chun feidhme agus dlús a chur le hinfheistíochtaí trí aghaidh a thabhairt ar dhúshláin ábhartha agus cumas láidir riaracháin a áirithiú san am céanna. Tá rannpháirtíocht chórasach na n-údarás áitiúil agus réigiúnach, na gcomhpháirtithe sóisialta, na sochaí sibhialta agus na bpáirtithe leasmhara ábhartha eile ríthábhachtach i gcónaí i ndáil le húinéireacht leathan a áirithiú maidir le cur chun feidhme rathúil an phlean téarnaimh agus athléimneachta.

(21) Mar chuid den athbhreithniú meántéarma ar chláir an bheartais comhtháthaithe, i gcomhréir le hAirteagal 18 de Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([19]), tá sé de cheangal ar an bPolainn gach clár a fhaigheann tacaíocht ó Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa (CFRE), ó Chiste Sóisialta na hEorpa Plus (CSE +), ón gCiste Comhtháthaithe agus ón gCiste um Aistriú Cóir (CUAC) a athbhreithniú faoi mhí an Mhárta 2025, agus na dúshláin a sainaithníodh i moltaí tírshonracha 2024, le cois nithe eile, á gcur san áireamh aici, mar aon lena plean náisiúnta fuinnimh agus aeráide. Is é an t-athbhreithniú sin is bunús le leithdháileadh críochnaitheach an chistithe ón Aontas atá san áireamh i ngach clár. Tá dul chun cinn déanta ag an bPolainn maidir le cláir an bheartais comhtháthaithe agus Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme, ach tá dúshláin ann fós agus tá méadú leanúnach tagtha ar na héagothromaíochtaí idir na réigiúin thoir agus an chuid eile den tír. Tá sé ríthábhachtach go gcuirfí dlús le cur chun feidhme clár beartais comhtháthaithe. Tá na tosaíochtaí a comhaontaíodh sna cláir fós ábhartha. Tá sé tábhachtach don Pholainn infheistíocht a dhéanamh i gclaochlú eacnamaíoch atá nuálach agus cliste agus comhar idir an eolaíocht agus an gnó a neartú. Chun dlús a chur leis an aistriú glas agus leis an aistriú ó ghual, tá gá le gníomhaíocht lena n-áirítear táirgeadh fuinnimh ghlain a leathnú, infheistíochtaí i monaraíocht teicneolaíocht glan-nialasachta a mhéadú, tomhaltas fuinnimh a laghdú, agus truailliú aeir a laghdú. Tá sé tábhachtach infheistíocht a dhéanamh i scileanna digiteacha agus glasa. Is tosaíocht fós é bearnaí críochacha a dhúnadh maidir le rochtain ar chúram leanaí ardcháilíochta agus inacmhainne. Agus an t-athbhreithniú meántéarma á dhéanamh ar chláir an bheartais comhtháthaithe, is fiú aird bhreise a thabhairt ar infheistíochtaí sa chóras tacaíochta do náisiúnaigh tríú tír agus ar dheiseanna lena dtacaítear lena lánpháirtiú ar bhealach cuimsitheach, ós rud é gur tháinig rabharta dídeanaithe nach bhfacthas a leithéid riamh roimhe seo chuig an bPolainn ón Úcráin. D'fhéadfadh an Ostair an tArdán um Theicneolaíochtaí Straitéiseacha don Eoraip a úsáid chomh maith, rud a bunaíodh le Rialachán (AE) 2024/795 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, ([20]) chun tacú le claochlú a geilleagair, go háirithe ó thaobh teicneolaíochtaí glana agus teicneolaíochtaí atá tíosach ar acmhainní.

(22) Anuas ar na dúshláin eacnamaíocha agus shóisialta a dtugtar aghaidh orthu leis an bplean téarnaimh agus athléimneachta agus le cistí eile an Aontais, tá roinnt dúshláin bhreise roimh an bPolainn a bhaineann le ganntanais lucht saothair, digitiú gnólachtaí, an soláthar poiblí, téamh ceantair agus bainistiú uisce.

(23) Baineann ganntanais lucht saothair an bonn d'iomaíochas gheilleagar na Polainne. In 2023, thuairiscigh 66 % d'fhostóirí na Polainne go raibh deacracht acu folúntais a líonadh, i gcomparáid le 75 % de na fostóirí ar fud an domhain a thuairiscigh go raibh deacracht acu na hoibrithe tréitheacha a raibh gá acu leo a aimsiú. Dá bhrí sin, tá sé ríthábhachtach rannpháirtíocht sa mhargadh saothair a mhéadú i measc grúpaí a bhfuil na rátaí fostaíochta is ísle acu, mar shampla, daoine faoi mhíchumas (ba é 31,3 pointe céatadáin an bhearna fostaíochta maidir le daoine faoi mhíchumas in 2022, i bhfad os cionn mheán an Aontais, arbh é 21,4 pointe céatadáin) nó mná (in 2023, ba é 11,8 pointe céatadáin ar an meán an bhearna fostaíochta idir fir agus mná sa Pholainn agus ba é 23,3 pointe céatadáin an méid i gcás daoine idir 55 agus 64 bliana d'aois). Tá an Pholainn faoi bhun sprioc 2030 an Aontais maidir le rannpháirtíocht 51,7 % san fhoghlaim aosach, agus ráta 20,3 % i gceist faoi láthair, rud a chuireann bac ar an aistriú chuig earnálacha a bhfuil éileamh ard saothair iontu trí athsciliú agus uas-sciliú. An tráth céanna, tá an córas cúraim

([19]) Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Meitheamh 2021 lena leagtar síos forálacha coiteanna maidir le Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, Ciste Sóisialta na hEorpa Plus, an Ciste Comhtháthaithe, an Ciste um Aistriú Cóir agus an Ciste Eorpach Muirí, Iascaigh agus Dobharshaothraithe agus rialacha airgeadais maidir leis na cistí sin agus maidir leis an gCiste um Thearmann, Imirce agus Lánpháirtíocht, an Ciste Slándála Inmheánaí agus an Ionstraim le haghaidh Tacaíocht Airgeadais don Bhainistiú Teorainneacha agus don Bheartas Víosaí (IO L 231, 30.6.2021, lch. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([20]) Rialachán (AE) 2024/795 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Feabhra 2024 lena mbunaítear an tArdán um Theicneolaíochtaí Straitéiseacha don Eoraip (STEP), agus lena leasaítear Treoir 2003/87/CE agus Rialacháin (AE) 2021/1058, (AE) 2021/1056, (AE) 2021/1057, (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) Uimh. 223/2014, (AE) 2021/1060, (AE) 2021/523, (AE) 2021/695, (AE) 2021/697 agus (AE) 2021/241 (IO L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

fhadtéarmaigh tearcfhorbartha agus tá sé fós ag brath ar theaghlaigh, go háirithe ar mhná, agus ar chúramóirí neamhfhoirmiúla eile. Tá an cumhdach foirmiúil cúraim baile íseal, 13 % i gcás daoine atá 65 bliana d'aois agus níos sine a bhfuil gá acu le cúram den sórt sin, i bhfad faoi bhun mheán an Aontais (30 % in 2022), agus tá na riachtanais ag fás go tapa de réir mar atá an pobal ag dul in aois. Meastar go sroichfidh an sciar den daonra atá 65 bliana d'aois nó níos sine 21,9 % in 2030 agus 29,1 % in 2050. Trí ghníomhaíocht eacnamaíoch níos airde a chothú i measc cúramóirí neamhfhoirmiúla, ar mná iad den chuid is mó, trí fheabhas a chur ar an rochtain ar chúram fadtéarmach foirmiúil bailebhunaithe agus pobalbhunaithe, is féidir rannpháirtíocht sa mhargadh saothair a mhéadú.

(24) Tá an córas soláthair phoiblí fós thíos leis an líon íseal cuideachtaí a chuireann tairiscintí isteach. Is é an toradh atá air sin sciar ard de thairiscintí aonair, sciar atá fós ag leibhéal thar a bheith ard le blianta (54 % in 2023 agus os cionn 50 % le 5 bliana anuas). In ainneoin na n-ionchas, níor thug an dlí soláthair phoiblí a tháinig i bhfeidhm i mí Eanáir 2021 aghaidh láithreach ar na príomhlaigí. Chuige sin, tá gá le hanailís láidir chuimsitheach ar bhunchúiseanna na faidhbe leanúnaí atá ag dul in olcas maidir le hiomaíocht íseal sa soláthar poiblí. Trí dhigiteáil an phróisis soláthair phoiblí a neartú a thuilleadh agus trí fhorbairt a dhéanamh ar an tairiscint oiliúna d'fhiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna), is féidir cuidiú le haghaidh a thabhairt ar na dúshláin sin.

(25) Tá deis ag an bPolainn feabhas a chur ar a feidhmíocht san aistriú digiteach agus cuidiú níos fearr a thabhairt chun spriocanna an Aontais don Deacáid Dhigiteach a bhaint amach. Cé go bhfuil dul chun cinn déanta maidir le seirbhísí poiblí a dhigitiú, tá an Pholainn chun deiridh i réimse dhigitiú an ghnó. Is é 50 % an sciar de FBManna Polannacha a bhfuil bunleibhéal déine digití ar a laghad acu, ráta atá faoi bhun mheán an Aontais, 57,7 % (agus 90 % mar sprioc ag an Aontais le haghaidh 2030). Ní chuireann ach 24,7 % dá cuideachtaí oiliúint thiomnaithe teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide ar fáil dá bhfostaithe, agus tá leibhéil ísle scileanna digiteacha acu mar thoradh air sin. Chun acmhainneacht fáis a geilleagair a neartú agus infheistíochtaí príobháideacha a spreagadh, ba cheart don Pholainn rochtain ar ardteicneolaíochtaí a éascú, go háirithe do FBManna, agus éiceachórais nuathionscanta a dhreasú trí rochtain ar oiliúint a fheabhsú, trí thacaíocht theicniúil agus airgeadais a sholáthar agus trí aistriú eolais a spreagadh.

(26) Le 10 mbliana anuas, tá tomhaltas fuinnimh deiridh na Polainne ag dul i méid. In 2022 bhí sé 14,5 % níos airde ná in 2013, cé gur tháinig laghdú 5,5 % air san Aontas ina iomláine. Dá leanfadh conair na 6 bliana seo caite ar aghaidh, sháródh an Pholainn a sprioc éifeachtúlachta fuinnimh faoi 28 %. Go háirithe, soláthraítear teas do 42 % den phobal trí chórais téimh ceantair ach tá na córais sin fós ag brath go mór ar ghual, agus tá conair shoiléir dícharbónaithe le gné láidir éifeachtúlachta fuinnimh fós le moladh. Cé go mbeartaítear aistriú chuig gás nádúrtha agus bithmhais leis na beartais atá ann faoi láthair, ní mór conair dhícharbónaithe a leagan amach lena dtugtar tús áite d'éifeachtúlacht fuinnimh, d'fhoinsí inbhuanaithe teasa in-athnuaite agus d'úsáid dramhtheasa. Tá tacar beartas náisiúnta curtha chun feidhme ag an bPolainn chun athchóirithe foirgneamh cónaithe a chur chun cinn, lena n-áirítear mórscéimeanna fóirdheontais arna maoiniú faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta. Mar sin féin, ní mór na beartais sin a neartú agus a ailíniú a thuilleadh le cuspóirí aeráide 2030 an Aontais. Dá bhrí sin, tá gá le gníomhaíocht spriocdhírithe chun astaíochtaí carbóin ó fhoirgnimh a laghdú, agus béim ar leith á leagan ar fheabhsuithe ar an éifeachtúlacht fuinnimh agus ar dhícharbónú an téimh ceantair.

(27) Tá dúshláin roimh an bPolainn a bhaineann le hoiriúnú don athrú aeráide, mar shampla, maidir le rioscaí triomaigh agus tuilte. Áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta bearta chun feabhas a chur ar choinneáil uisce i gceantair thuaithe, ach níl beartais náisiúnta eile maidir le talmhaíocht, foraoiseacht agus bainistiú uisce in oiriúint fós chun aghaidh a thabhairt ar rioscaí agus tionchair aeráide. D'fhéadfaí comhtháthú beartais níos fearr a bhaint amach trí chomhordú níos dlúithe idir na hinstitiúidí éagsúla atá i gceannas ar na beartais ábhartha. D'fhéadfadh sé sin cuidiú le réitigh inbhuanaithe a chur chun feidhme, mar shampla, réitigh oiriúnaithe dhúlrabhunaithe chun soláthairtí uisce a mhéadú agus chun oiriúnú don athrú aeráide agus, an tráth céanna, dul chun tairbhe d'inbhuanaitheacht fhadtéarmach na talmhaíochta agus d'earnálacha eile a bhíonn ag brath ar sheirbhísí éiceachórais.

AG MOLADH LEIS SEO go ngníomhódh an Pholainn in 2024 agus 2025 chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

1. An plean struchtúrach fioscach meántéarmach a thíolacadh go tráthúil. I gcomhréir le ceanglais an Chomhshocraithe Cobhsaíochta agus Fáis athchóirithe, srian a chur ar an bhfás ar an nglanchaiteachas ([21]) in 2025 go ráta atá comhsheasmhach, *inter alia*, leis an easnamh rialtais ghinearálta a laghdú i dtreo luach tagartha an Chonartha, is é sin 3 % de OTI, agus an fiachas rialtais ghinearálta a choinneáil ar leibhéal stuama sa mheántéarma. Feabhas a chur ar éifeachtúlacht an chaiteachais phoiblí, lena n-áirítear trí na sochair shóisialta a spriocdhíriú ar bhealach níos fearr agus trí

([21]) De réir Airteagal 2(2) de Rialachán (AE) 2024/1263, ciallaíonn 'glanchaiteachas' caiteachas rialtais atá glan ar chaiteachas úis, ar bhearta lánroghnacha ioncaim, ar chaiteachas ar chláir an Aontais arna meaitseáil go hiomlán le hioncam ó chistí an Aontais, ar chaiteachas náisiúnta ar chómhaoiniú clár arna gcistiú ag an Aontas, ar ghnéithe timthriallacha den chaiteachas ar shochar dífhostaíochta, agus ar bhearta aonuaire agus bearta sealadacha eile.

níos mó trédhearcachta sa phleanáil infheistíochta agus trí úsáid níos leithne a bhaint as nósanna imeachta caighdeánaithe chun tionscadail a mheasúnú agus a roghnú. Leordhóthanacht na sochar pinsin a bheidh ann amach anseo agus inbhuanaitheacht an chórais pinsean a áirithiú, lena n-áirítear trí bhearta a dhéanamh maidir leis an aois scoir iarbhír agus trí na scéimeanna pinsin fabhracha a athchóiriú.

2. An acmhainneacht riaracháin a neartú chun an plean téarnaimh agus athléimneachta a bhainistiú, dlús a chur le hinfheistíochtaí agus móiminteam a choinneáil i gcur chun feidhme na n-athchóirithe. Aghaidh a thabhairt ar dhúshláin ábhartha chun gur féidir an plean téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme ar bhealach leanúnach pras éifeachtach, lena n-áirítear caibidil REPowerEU, lena n-áiritheofar go dtabharfar na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí chun críche faoi mhí Lúnasa 2026. Dlús a chur le cur chun feidhme chláir an bheartais comhtháthaithe. I gcomhthéacs an athbhreithnithe meántéarma ar na cláir sin, leanúint de bheith ag díriú ar na tosaíochtaí a comhaontaíodh, gníomhú chun tacaíocht níos fearr a thabhairt do náisiúnaigh tríú tír agus chun iad a imeascadh ar bhealach níos fearr, agus na deiseanna a chuireann tionscnamh an Ardáin um Theicneolaíochtaí Straitéiseacha don Eoraip ar fáil chun feabhas a chur ar an iomaíochas a chur san áireamh an tráth céanna.

3. Bearta a dhéanamh chun rannpháirtíocht grúpaí faoi mhíbhuntáiste sa mhargadh saothair a mhéadú, lena n-áirítear trí fheabhas a chur ar cháilíocht an chúraim fhadtéarmaigh fhoirmiúil bailebhunaithe agus phobalbhunaithe agus ar an rochtain ar an gcúram sin. Iomaíocht a chothú i bpróisis soláthair phoiblí, rud a fhágfaidh go mbeidh na próisis sin níos éifeachtúla agus nach mbeidh siad chomh hanásta céanna, go háirithe do FBManna. Tacú le hinfheistíochtaí príobháideacha trí dhigitiú cuideachtaí a chothú.

4. Bearta a dhéanamh chun dlús a chur le deireadh a chur de réir a chéile le breoslaí iontaise in earnáil an téimh ceantair trí aistriú chuig fuinneamh in-athnuaite. Feabhas a chur ar bheartais a bhaineann le cosaint agus úsáid inbhuanaithe acmhainní uisce chun inbhuanaitheacht fhadtéarmach na n-earnálacha a bhíonn ag brath ar sheirbhísí éiceachórais a áirithiú.

Arna dhéanamh i Lucsamburg, an 21 Deireadh Fómhair 2024.

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán

NAGY I.